

Kirurgisen suu-nenäsuojuksen jatkuva käyttö sairaalan tiloissa (eli universaali suojuksen käyttö)

Yleistä

Jatkuva suu-nenäsuojuksen käyttö on voimassa kaikissa Tyksin sairaaloiden yksiköissä 5.10.2020 alkaen. Suu-nenäsuojusta tulee käyttää kaikissa potilaskontakteissa sekä tilanteissa, joissa ei voi noudattaa riittävää (1,5-2 metrin) etäisyyttä. Kirurgista suu-nenäsuojusta käytetään potilashoidon yksiköiden kanslioissa, kokoushuoneissa ja ja muissa vastaavissa työskentelytiloissa, **joissa viivytään yli 15 minuuttia** vaikka turvavälit voidaan pitää. Potilashoidon yksiköiden lisäksi kirurgisen suu-nenäsuojuksen käytetään myös muissa yhteisissä kokoontumisissa (esim. meetingit).

Noudata tavanomaisia varotoimia kuten hyvää käsihygieniaa ja suojainten käyttöä normaalien suojainohjeiden mukaisesti potilaiden hoidossa. Voimassa olevat varotoimiohjeet ja Covid19 -suojainohjeet ovat voimassa ja tämä ohje täydentää niitä. Suu-nenäsuojain laitetaan kasvolle viimeistään omaan työyksikköön mennessä. Suositus on noin 4 suojusta per työntekijä yhden työvuoron aikana (8h). Samaa kirurgista suu-nenäsuojusta käytetään usean potilaan hoidossa. Kirurginen suu-nenäsuojus vaihdetaan uuteen aina tarvittaessa, esimerkiksi kun siihen tulee roiskeita. Suojus vaihdetaan myös tilanteissa, joissa sen käyttö liittyy toimenpideaseptiikkaan (esimerkiksi pientoimenpiteet tai leikkaus). Kirurgista suu-nenäsuojainta tai visiiriä altistustilanteissa käyttänyt työntekijä ei pääsääntöisesti joudu karanteeniin.

Suu-nenäsuojaimen oikeaan pukemiseen ja käyttöön ohjeistetaan videolla:

<https://www.ts.fi/videot/1074830693/Suunenasuojuksen+kaytto>

Kirurgisen suu-nenäsuojaimen oikea käyttö kaikissa asiakas/potilas ja henkilökuntakontakteissa

- Desinfioi kädet ennen suojaimen pukemista sekä sen laiton ja poiston jälkeen
  - Käytä suojuksia säästeliäästi, voit käyttää kirurgista suu-nenäsuojainta yhtämittäisesti 2-4 tunnin ajan, ellei se kostu
  - Älä laske suojainta esimerkiksi leuan alle
  - Älä koskettele suojainta käytön aikana
  - Vaihda suojus, jos se kostuu tai kontaminoituu eritteillä tai jos joudut jostain muusta syystä poistamaan sen.
- Potilastyössä lisäksi**
- Käytä samaa suojainta usean potilaan hoidossa eli älä poista sitä potilaiden välillä kasvoilta.
  - Tee aseptiset toimenpiteet (esim. kanylointi, haavahoito) käyttäen puhdasta suu-nenäsuojainta.

- Eristyspotilaiden kohdalla käytetään varotoimiluokan mukaisia suojaimia, jotka poistetaan eristystilasta poistuttaessa.

Tilanteet ja tilat, joissa suu-nenäsuojusta ei käytetä

- **Ruokatauko/ kahvitauko.** Tauot porrastetaan, että vähintään 1,5 m turvavälin noudattaminen on mahdollista (esimerkiksi samat työtiimit/ opiskelijat). Jos yksikössä on erillinen tila, ruoka voidaan lämmittää tai kahvia hakea yksikön yhteisestä taukotilasta suu-nenäsuojan kanssa. Ruokasalissa toimitaan siten, että jonoissa pidetään välimatkaa (vähintään 1,5m) ja pöydissä istuessa ei istuta vastakkain samassa pöydässä. Ruokailun jälkeen toteutetaan hyvää käsihygieniaa, ja puetaan uusi suu-nenäsuoja viimeistään omaan työyksikköön palattaessa.
- Jos 2–3 henkilöä työskentelee vakituisesti samassa tilassa, ei suu-nenäsuojan käyttö ole välttämätöntä.
- Kontaktit, joissa työntekijät ja asiakkaan/ potilaan välillä on **ikkuna tai suojaplexi** ellei työntekijä työskentele toimistotilassa yhdessä muiden kanssa.
- **Lyhyet käynnit** (alle 15 minuuttia) tai esimerkiksi yksikön läpi kulkemisen aikana, ellei ole kontaktissa potilaaseen tai muuhun henkilökuntaan.
- Ruokalaan tai kanttiinin mennessä sairaalan tilojen läpi liikuttaessa ei tarvita suu-nenäsuojusta.

Kirurgisten suu-nenäsuojusten tilaaminen

- 240702 on **ensisijainen** tilauskoodi (luokan II korvalenkillinen suu-nenäsuojus)
- 261504 on tilauskoodi (luokan IIR korvalenkillinen suu-nenäsuojus)

Tyypin IIR suojuksia tilataan ensisijaisesti päivystyksiin, koronanäytteenottoon, koronakohorttiyksiköihin ja leikkausosastoille. Nauhalliset kirurgiset suu-nenäsuojaimet on tarkoitettu vain leikkausosastojen sekä muiden sellaisten osastojen käyttöön, joissa nauhallisen suojaimen käyttö on perusteltua. Suu-nenäsuojaimet tilataan normaalin tilausmenettelyn mukaisesti Abakus-ohjelman kautta.

Muuta huomioitavaa

- Jos työntekijä/ opiskelija ei voi käyttää suu-nenäsuojaa jatkuvasti, hän voi käyttää **kokokasvovisiiriä** mm. aula- ja kansliatiloissa.
- Kokokasvovisiirinä voidaan tilata esim. koodilla 337341 (huurtumaton visiiri).
- Potilashoidon tilanteissa, vuodeosastoilla suositellaan suu-nenäsuojaimen käyttöä
- Kokokasvovisiirin käyttö tulee Tyksissä kyseeseen
  - esimerkiksi psykiatrian (avo)vastaanotolla sellaisten potilaiden hoidossa, joilla ei ole hengitystieinfektion oireita, korona-altistusta, karanteenia tai

[ulkomaanmatkoja 14 vuorokauden sisällä THL:n mukaisiin riskimaihin \(oranssit/punaiset maat\).](#)

- muissa yksiköissä vain, jos kirurginen suu-nenäsuojain aiheuttaa merkittävää terveydellistä haittaa työntekijälle ja haittaa ei voi välttää esimerkiksi käyttämällä toisenlaista suu-nenäsuojainta (esim. eri valmistajan). Terveyshaittaa aiheuttavista suu-nenäsuojuksista pyydetään ilmoitus Logistiikkakeskukseen normaaleja palautekanavia pitkin. Palautteeseen tiedoksi mm. suojaimen valmistaja, malli ja eränumero.
- Kokokasvisiiriä käytetään samoja periaatteita noudattaen kuin suu-nenäsuojusta.
- Kokokasvisiiri poistetaan ruokataukojen ajaksi. Poiston jälkeen se desinfioidaan alkoholilla, ennen uudelleen pukemista.
- Kokokasvisiiriä (myös kertakäyttöiseksi tarkoitettua) voidaan käyttää useamman kerran. Samaa visiiriä käytetään useamman potilaan hoidossa koko työpäivän ajan, lukuun ottamatta ruoka- ja lepotaukoja. Osa kokokasvovisiireistä voidaan desinfioida desinfiointivassa huuhtelulaitteessa. Tällöin arvioitu kulutus on kaksi visiiriä / työntekijä / 8 tunnin työvuoro.
- Koronaviruspotilaita tai epäiltyjä koronaviruspotilaita ei voi hoitaa pelkän visiirin avulla. Koronaviruspotilaiden hoidossa tarvitaan aina ohjeiden mukainen suu-nenäsuojain tai aerosolia tuottavissa toimenpiteissä FFP-hengityksensuojain.

Saapuvilla potilailla, vierailijoilla ja saattajilla on maskin /suu-nenäsuojaimen käyttövelvollisuus sairaalan tiloissa

- Sairaala ei pääsääntöisesti jaa suu-nenäsuojaimia asiakkaille. Jos kuitenkin potilas saapuu toimipisteeseen ilman suu-nenäsuojusta, hänelle annetaan sellainen yksiköstä.
- Kaikki **potilaat (yli 15 vuotiaat), jotka ovat käymässä sairaalassa**, käyttävät kirurgista suu-nenäsuojusta tai kasvomaskia, mikäli heidän terveydentilansa sen sallii. Näitä potilaita ovat esimerkiksi seuraavissa yksiköissä käyvät potilaat: **päivystyspoliklinikat, päiväsairaalat, dialyysiyksiköt, ajanvarauspoliklinikat, röntgenyksiköt ja laboratorion näytteenottopisteet.**

Kaikki **vuodeosaston potilaat** hoidetaan niin, että turvavälit toisiin potilaisiin säilyvät. Yksiköissä vuodepotilaana olevien potilaiden tai esimerkiksi heräämöpotilaiden ei edellytetä käyttävän suu-nenäsuojusta.